

Коопсуздук техникасын сактоо эрежелери

1. Ток туташтыруу жана өчүрүүчү булактар ишке даяр болушу керек.
2. Техника каражаттары ишке жарактуу болушу керек.
3. Ток булагына иш башталарда гана туташтыруу зарыл
4. Техника каражаттары менен тааныш гана адамдар иштей алышат.
5. Ток булагына туташтыруучу жерлер бузулган болсо, анда өз алдынча иш жүргүзүүгө болбойт.
6. Техникалык каражаттар тарбиячынын жетекчилиги астында колдонууга тийиш.
7. Балдар жанына ар кандай учтуу буюмдарды алып жүрүүгө тыюу салынат.
8. Тайпалардагы бардык буюмдарга аяр мамиле кылуу зарыл

Мээнеткеч айылындагы Асан Жансейитов атындагы орто мектебинин физика кабинетинин техникалык коопсуздук эрежелери

- 1.1 Бул берилген нускамалардын сакталышы боюнча иштерди жүргүзүү физика сабагынан берген мугалимдердин жоопкерчилигине коюлат.
- 1.2 Окуучуларга төмөнкү иштерге катышууга тыю салынат:
  - Мугалимдин уруксатысыз приборлорду ордунан жылдырууга;
  - Телефон жана башка күнүмдүк электр приборлорун заряддоо үчүн розеткаларга туташтырууга;
  - Мугалимдин уруксаты жок интерактивдүү панелди колдонууга;
  - Лобораториялык бөлмөгө кирүүгө;
- 1.3 Сабактын башталышындагы окуучулардын милдеттери:
  - *кабинетке мугалимдердин уруксаты менен кирүү;
  - *өзүнүн ордуна отуруу;
  - Мугалимдин уруксатысыз электр жабдууларын күйгүзбөө;
  - Зарыл учурда электр розеткаларын колдонууда этият болуу;
- 1.4 Сабактын жүрүшүндө окуучуларга тыю салынат:
  - *Нымдалган кол жана кийим менен иштөөгө;
  - *Мугалимдин көрсөтмөсүнөн сырткары иш аткарууга;
  - *Өз алдынча электр жабдууларын колдонууга;
  - * Өз алдынча бзулган же иштен чыккан техниканы ондоого;
- 1.5 Сабак аяктагандагы окуучунун милдеттери:
  - *Электр жабдыктарын ток булагынан ажыратуу;
  - *Иштөө орундарын иретке келтирип, мугалимдин уруксатысыз чыгып кетпөө
2. Кооптуу учурлардын жаралышынын алдын алуу боюнча талаптар:
  - * Физика кабинетине баардык окуучулар техникалык коопсуздук боюнча атайын инструктаж менен таанышууга милдеттүү;
  - *Физика кабинетине окуучулар жүрүм- турум эрежелерин, эмгек эс алуу нормаларын, мугалимдин көрсөтмөлөрүн туура жана так сактоого тийиш;
  - *Кабинетте окуучуларга терс жана зыяндуу таасиринтийгизүүчү факторлор болбоосу керек.(Мб өткөргүчтөрдүн ачык жерлери, курч жана өткүр буюмдар ж.б.)

*Кабинетте окуучулар жаракат алса, өзүн жаман сезсе алгачкы медициналык жардам көрсөтүү үчүн керектүү болгон медкаметтер менен толукталган медициналык аптечка болууга тийиш.

*Окуу кабинетиндеги тазалык, окуучунун өзүк гигиенасы, класстын санитардык гигиеналык нормалары сакталышы зарыл.

*Кабинетте өрт коопсуздугунун эрежелери, өрт коопсуздугуна каршы өрт өчүргүч (огнетушитель) болуш керек.

*Лобороториялык иштерди аткарып жатканда кандайдыр бир жыт, үн, жаркыроолор байкалса дароо мугалимге билдирилиши керек .

*Окуучулар арасында тартип бузуулар болсо коопсуздук эрежелери туура, так аткарылбаса плансыз кайра инструктаж өтүлүүсү зарыл.

3. Физика кабинетинде кооптүү абалдардын таасир этишин болтурбоого же азайтууга карата төмөнкүдөй каражаттар болуусу шарт .

*Мугалимдин санитардык гигиеналык жана техникалык коопсуздук сактоого ылайык атайын кийимдердин болуусу;

*Физика кабинетинин аянттары 66м.кв кем болбоосу.

*Физика кабинетинде суу түтүгү аркылуу муздак жана жылуу суунун болушу

*Кабинеттерде техникалык коопсуздук ченемдеринин сакталышы боюнча каттоочу журналдардын сакталышы боюнча журналдардын болушу;

*Физика кабинетинде аптекалардын болушу;

4. Физика кабинетиндеги (лоборотория) аптекалардагы медикаменттердин тизмеси:

1.Бинт;

2. Вата;

3. Медициналык кайчы;

4. 3-5%түү (спирттелген) йод тундурмасы

5. Күйүккө колдонулуучу мазь

6. 2%түү бор кислотасынын аралашмасы

7. Нашатырдык спирт.

8. Бор вазелин;

9.Калий тузу.

Бекитемин
Мүдүрдүн милдетин аткаруучу:
Кадырова Э.Ж

Мээнеткеч айылындагы Асан Жансейитов атындагы орто мектебинин биология кабинетинде техникалык коопсуздук эрежелеринин сакталышы жөнүндө нускама

Жалпы коопсуздук талаптары:

- Биология кабинетинде 5 класстан жогорку, техникалык коопсуздук эрежелер менен таанышкан бардык мугалимдер жана окуучуларга уруксат берилет.
- Биология кабинетинде иштеп жатканда окуучулар жүрүм турум эрежелерин, сабактардын жүгүртмөсүн, тыныгуу эрежелерин сактоосу керек.
- Биология кабинетинде иштеп жатканда окуучуларга коркунучтуу жана зыяндуу факторлор:
  - Электр тогу менен жабыркоо, жогорку температура.
  - Техникалар ТСО, шамалдатуу системасы.
  - Лабораториялык-практикалык тажрыйбаларды жүргүзүүдөгү химиялык заттар, биологиялык микроорганизмдер, нымдуу чөйрөдө жүргүзүлгөн тажрыйбалар.

Биология кабинетинде төмөнкүлөргө тыюу салынат;

Терезелерге торлорду, пардаларды чечилбей турган күндөн кооргочу, декоративдик жана архитектуралык каражаттарды орнотууга;

Кабинетти жылытуу максатында стандарттуу эмес (колго жасалган) жылытуучу жабдууларды колдонууга;

Электролампалардын кагаз, кездеме жана башка күйүүчү материалдар менен жабууга;

Бөлмөнү жарыктандырууга шандарды, керосин суюктарды колдонуу менен бөлмөлөрдү тетиктерди тазалоого.

Оккучулар өз алдынча электрондук панелдик досканы розеткага кошууга жана иштетүүгө;

Өрттүн чыгышына жана жарылууга коркунучу бар заттарды чогуу сактоого;

Кабинетте окуу процессин камсыздоого керектүү жабдуулардын сактоо эрежелери:

Аспаптар, окуу куралдары гана шкафтарда, текечелерде сакталуусу керек.

Биология кабинетинде көрүнөө жерде коопсуздук эрежесин инструкциясы жана медициналык аптечка болуу зарыл.

Салмагы оор муляждар бийик коюлбашы керек.

-Гербарийлер ным болбой турган кургак жерде сакталышы керек.

-Спиртке, формалинге салынган нымдуу көрсөтмө куралдар сынбай тургандай жерде шкафтарда жабык сакталуусу керек.

Практикалык иш учурунда нымдуу көрсөтмө куралдарды атайын аспаптар менен алуу керек.

Бекитемин
Мүдүрдүн милдетин аткаруучу:
Кадырова Э.Ж

Мээнеткеч айылындагы Асан Жансейитов атындагы орто мектебинин химия кабинетинде коопсуздук эрежелерин сакталышы жөнүндө нускама

Жалпы коопсуздук талаптары:

-Химия кабинетте 8-класстан жогорку, техникалык коопсуздук эрежелер менентаанышкан бардык мугалимдер жана окуучуларга уруксат берилет.

-Химия кабинетинде иштеп жаткада окуучулар жүрүм турум эрежелерин, сабактардын жүгүртмөсүн, тыныгуу эрежелерин сактоосу керек.

Химия кабинетинде иштеп жатканда окуучуларга коркунучтуу жана зыяндуу факторлор:

Электр тогу менен жабыркоо, жогорку температура.

Техникалар ТСО, шамалдатуу системасы.

Лабораториялык-практикалык тажрыйбаларды жүргүзүүдөгү химиялык заттар менен иштөөдө вытяжной шкафтын ичинде иштөө керек.

Химия кабинетинде төмөнкүлөргө тыюу салынат:

Терезелерге торлорду, пардаларды чечилбей турган күндөн кооргочу, декоративдик жана архитектуралык каражаттарды орнотууга;

Кабинетти жылытуу максатында стандартуу эмес (колго жасалган) жылытуучу жабдууларды колдонууга;

Электролампардын кагаз, кездеме жана башка күйүүчү материалдар менен жабууга;

Бөлмөнү жарыктандырууга шаидарды, керосин суюктарды колдонуу менен бөлмөлөрдү тетиктерди тазалоого.

Окуучулар өз алдынча электрондук панелдик досканы розеткага кошууга жана иштетүүгө;

Өрттүн чыгышына жана жарылууга коркунучу бар заттарды чогуу сактоого;

Кабинетте окуу процессин камсыздоого керектүү жабдуулардын сактоо эрежелери;

Аспаптар жана окуу куралдары гана турушу керек, алар шкафтарда, текечелерде сакталышы тийиш. Химия жана лаборатория кабинеттеринде бекитилген тизмелерде жана программалар каралбаган окуу көрсөтмө куралдарды жана жабдууларды сактоого эксперименттерди башка иштерди жүргүзүүгө жол берилбейт.

Лабораториялык иштерди жүргүзүүдө колдонуулучу материалдарды жана заттарды алар химиялык касиеттерин, Өрт коопсуздугунун эрежелеринин нормаларын, талаптарын эске менен сакттоого тийиш.

Өрттүн чыгышына жана жарылууга коркунучу бар заттарды чогуу сакттоого тыю салынат. Химиялык реактивдер талаптарга ылайык сакталууга тийиш. Эгерде реактивдер күйүүчү жарылуучу касиетке ээ болсо, анда идиште Тез күйүүчү»(кызыл), «Жарылгыч»(көк) жазуусу бар кошумча этикетка бар болушу керек. Тез күйүүчү заттар жана күйүүчү суюкту салынган идиштер капкагы өйдө караган, көтөрүп жылдырууга мүмкүн, болгон яшиктерге салынышы керек. Ящиктин капталында металл кармагычтар бар болушу керек. Ящиктин түбүнө 5 сантиметрден кем эмес катмарда кум салынат же 1 сантиметр катмарда асбест бар төшөлөт.

Бекитемин
Мүдүрдүн милдетин аткаруучу:
 Кадырова Э.Ж.

Мээнеткеч айылындагы Асан Жансейитов атындагы орто мектебинин информатика кабинетинде коопсуздук эрежесин сактоо жүнүндө нускама

1.ЖАЛПЫ ЖОБО:

- Компьютердик класска техникалык коопсуздук эрежелери менен жана ден соолугу боюнча уруксат берилген окуучулар кире алат.
- Компьютердик класста иштөө үчүн окуучуларга мугалимдин көзөмөлү гана уруксат берилет;
- Сабак учуранда бейтааныш адамдар мугалимдин уруксаты менен сабака катыша алат;
- Танапис учурунда компьютердик класс окуучулар сыртка чыгаар менен желдетилет.
- Эскертүү; ар бир окуучу өзү отурган жумушчу ордунун тазалашы жана ал турган компьютерге жооптуу.

Компьютер менен иштөөдө буларды аткаруу зарыл:

- Жумуш ордуңар жайында экенине ынануу;
- Дептерлерди жана окуу куралдарын компьютер менен иштөөгө тоскоол болбогудай жайгаштыруу;
- Компьютерге тазкол менен ган тийүү;
- Компьютерди мугалимдин уруксаты менен жандыруу жана өчүрүү
- Тынчтыкты жана тартипти сактоого;
- Мугалимдин талаптарын аткарууга;
- Интернет тармакта иштегенде өзүнүн аты жана паролу менен иштөөгө;
- Компьютерде иштөө режимин сактоого;
- Иштеп бүткөндөн кийин бардык активдүү программаларды жабуу жана компьютерди туура өчүрүү;

- Монитордун жана системалык биримдиктин индекаторун карап, анын иштеп турганын аныктоо. Мышты жылдыруу энергия үнөөмдөчү аб чыгаруу же компьютер өчүк болсо иштетүү керек.
- Жумуш ордун тазалап коюу.

Буларды жасаган таптакыр тыюу салынат:

- Класска сырт же нымдуу кийим менен келүүгө,класска тамак ,суусундук алып кирүүгө.
  - Кабелдерди туташтырууга же ажыратууга,электрге туташтыргычтарды жана зымдарды кармоого;
  - Мониторду жылдырууга же анын экранына кол тийгизүүгө;
  - Клавиатуранын,системдик биримдиктин жана монитордун үстүнө дептерлерди коюуга;
  - Башка бирөөнүн файлдарын жок кылуу жана жылдыруу;
  - Мугалимдин уруксаты жок CD DVD дисктерди,USB флешкаларды колдонууга.
- Эгер уруксат берилген болсо,иштетүүдөн мурун аны антивирустук прогрма менен вирусту текшерип кирүү керек.
- Компьютердик оюндарды алып келүү жана иштетүүгө;
  - Өзүңдү жаман сезип турганда иштөөгө;
  - Кабинетке бирөө кирсе,мугалимдин уруксаты жок турууга;
  - Мугалимге жана башка окуучуларга тоскоолдук кылууга.

Ден соолугуңарга зыян келтирбеш үчүн компьютерде иштеп жатканда,төмөнкү эрежелерди сактоо зарыл;

- Компьютерде үзгүлтүксүз иштөө режими 20 мүнөттөн ашпашы керек;
- Көз ачышканда ,көрүү кескин начарлап кеткенде,колдун манжалары жана муундар ооруганда,жүрөктүн согуусу тездегенде-дароо ишти токтотуп,ал жөнүндө мугалимге билдирүү зарыл.
- Экрандан көзгө чейинки аралык 70-80 см (сунулган колдун аралыгы):
- Моюн бир аз ийилген,экран көздүн деңээлинен бир аз ылдый жайгашкан;
- Далы түз,ийиндер эркин жана ыош турат;
- Чыканак менен тизелер тик бурч түрүндө болот;
- Стуолдун чекеси тизенин арткы жагын кыспайт;
- Буттар учкаштырылыпбастан,түз жайгашкан;

